รหัสโครงการ: RDG 4830017

ชื่อโครงการ: การพัฒนาศักยภาพการดูแลตนเองของแรงงานสตรีนอกระบบ: งานทอผ้าพื้น บ้านในจังหวัดขอนแก่น (ระยะที่ 2)

ชื่อนักวิจัย: รองศาสตราจารย์ ดร. เกษราวัลณ์ นิลวรางกูร นางสาว นิรมล ศรีธงชัย 2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุสาห์ ศุภรพันธ์ 3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชวนพิศ ทำนอง 4 อาจารย์ดลวิวัฒน์ แสนโสม 5

^{1,3,4,5} คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ ² สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ระยะเวลาดำเนินโครงการ: มิถุนายน 2548 - พฤษภาคม 2549

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมในระยะที่ 2 มีวัตถุประสงค์ เพื่อ พัฒนารูปแบบการเพิ่มศักยภาพ การดูแลตนเองของกลุ่มแรงงานสตรีทอผ้าพื้นบ้านในจังหวัดขอนแก่น อย่างมีส่วนร่วมกับชุมชน ด่อเนื่องจากระยะที่ 1 โดยการปฏิบัติตามแผน และประเมินผลการปฏิบัติ อย่างมีส่วนร่วมและพัฒนาเครื่องมือการดูแลตนเอง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็น ทางการ การสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง การสนทนากลุ่ม ตรวจสมรรถภาพทางกาย การวิเคราะห์ ส่วนประกอบของสีเคมี การประชุม การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม และการจดบันทึกภาคสนาม การ วิเคราะห์ข้อมูลใช้จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ χ^2 test paired t-test ข้อมูล เชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และการพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าสตรีทอผ้ามีความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพ มีการออกกำลังกาย และกายบริหารแบบฤาษีดัดตนมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05 และมีการดูแลตนเองอย่างเหมาะสมด้านการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ใช้หน้ากากปิดปากและ จมูกป้องกันฝุ่นจากการทอผ้าฝ้ายและฝุ่นของสารเคมีจากการย้อมด้ายหรือไหม ปรับแสงสว่างในการ ทอผ้าพักสายตาในขณะทำงานและทำงานด้วยท่าทางการทำงานที่เหมาะสม พัฒนาระบบ และอุปกรณ์ การป้องกันการซึมลงดิน และการสัมผัสสารเคมีจากน้ำย้อมด้าย และบ่อบำบัดสารเคมีจากน้ำย้อมด้าย หรือไหม เมื่อสตรีทอผ้ามีพฤติกรรมการดูแลตนเองที่เหมาะสมทำให้อาการเจ็บป่วยที่เกิดจากหรือเกี่ยว ข้องการทำงานลดลงแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และการประสบอุบัติเหตุลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ < 0.05 ผลการศึกษาพบว่า สตรียังสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพได้มีความสามัคคี เอื้อ อาทรต่อกันและกัน มีความเข้มแข็ง ตรงต่อเวลาและรู้วิธีการบริหารเวลา นอกจากนี้ผลของการศึกษาทำให้บุคลากรด้านสุขภาพและผู้กำหนดนโยบายควรให้สตรีทอผ้ามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและ กำหนดนโยบาย และผลของการศึกษายังเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายป้องกันการเกิดมลพิษใน ชุมชน และจัดสวัสดิการด้านสุขภาพแก่สตรีทอผ้าด้วยการสนับสนุนงบประมาณจาก อบต. คำหลัก: การดูแลตนเอง สตรี การทอผ้าพื้นบ้าน การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม

Project Code: RDG 4830017

Project Title: Strengthening the Self-care of Women Working in the Informal

Sector: the Fabric Weaving Women in Khon Kaen Province

Investigators: Nilvarangkul K.¹, Srithongchai N.², Supornpun A.³, Tumnong C.⁴,

Saensom, D.⁵

1,3,4,5 The Faculty of Nursing, Khon Kaen University, ² Research and

Development Institute, Khon Kaen University

Project Duration: June 2005- May 2006

The second phase of this participatory action research was implemented to develop a model for strengthening self-care among local weaving women in Khon Kaen Province continuing from phases one by implementing the action plans using community participation and to develop a tool for self-care. Data were collected using informal, structural, and focus group interviews, physical fitness test, chemical dye analysis, meetings, participant observation, and field notes. The illness within one year round data and exercise information were analyzed using percentage, mean, and standard deviation distributions. The comparison of illness and exercise before and after research were analyzed using χ^2 test and muscular strength measurements before and after conducting research was analyzed through paired t-test. Qualitative data was analyzed using content and descriptive analyses.

This study demonstrated that the leader weaving women were able to stimulate the members of weaving women to change their health behaviors. At the end of the project the number of weaving women exercise and practice Thai traditional exercise more than before conducting research statistical significant at p-value $\angle 0.05$. They also care for themselves properly such as having nutritious food, using mask to protect themselves from work hazard and working in the good posture. They also took a rest the eyes while working and worked in the place, which had proper light. Because the women cared for themselves properly, the percent of illness related to work or from work was decrease but no statistical significant. However, the number of accident was decrease statistical significant at p-value ∠ 0.05. Furthermore, the weaving women developed the system and instrument to protect the chemical dye waste water contaminating the environment and protect themselves to contract the water. They also developed the well to treat chemical dye waste water. The weaving women were able to help themselves about health care such as massage their members using traditional Thai massage. They had sense of unity, kindness, and were able to manage time.

Healthcare personnel who have responsibilities in caring for these women's health can use the information gained from this study as a basis for providing care to women group using community participation. Members of the TAO and the Department of Labor Protection and Welfare, Ministry of Labor is also encouraged to establish a social welfare program for those weaving women and chemical treatment policy for people working in informal sector to present environmental pollution. Additionally, the information gained from this study can be used as a basis for conducting further research concerning workers working in other informal sectors. **Keywords:** self-care, women, local fabric weaving, participatory action research